

Rapport over de scriptie van Petra Pacltová:
Een historisch (sic) vergelijking van Nederlands en Duits.

Petra Pacltová (voortaan PP) behandelt het in de titel vermelde onderwerp op een zo ‘breed’ mogelijke manier. Ze geeft eerst de externe geschiedenis van het Nederlands in vergelijking met die van het Duits, gevolgd door de interne geschiedenis, eveneens vergelijkend. Vervolgens waagt ze zich aan een brede synchrone vergelijking van de beide talen in de domeinen van de fonologie, de syntaxis en de morfologie. Alleen het domein van de woordenschat ontbreekt, maar dat was een bewuste keuze. Ten slotte gaat ze wat uitgebreider in op de meervoudsvorming van de zelfstandige naamwoorden in het Nederlands en het Duits.

Deze ‘brede’ behandeling is natuurlijk een verdienste. PP heeft zich in een uitgebreide materie moeten inwerken (en blijkbaar niet zonder enig succes), waarvoor ze een beroep heeft gedaan op een mooie verzameling van vakpublicaties.

Maar deze ‘brede’ behandeling is tegelijkertijd ook het wat zwakkere punt van de scriptie. De geschiedenis die PP schetst, bevat – door de grove trekken waarmee ze die neerzet – nogal wat vaagheden, oppervlakkigheden en kleine onjuistheden. Sommige (persoonlijke) uitspraken die ze doet, zijn niet gemotiveerd. Bijvoorbeeld op p. 8-9, waar ze stelt dat de grootste verschillen tussen het Nederlands en het Duits op het gebied van de morfologie liggen. Waarom schrijft ze dit? Op welke criteria heeft ze zich daarvoor gebaseerd? Zijn de fonologische verschillen niet even groot of opvallend?

Soms zijn haar synchrone vergelijkingen en beschrijvingen onvolledig of onvoldoende precies, of gebeuren ze niet op de meest adequate manier.

Kon ze bij de beschrijving van de plaats van het zinsonderwerp bijvoorbeeld niet beter uitgaan van de vaste plaats, op de eerste pool, van de pv, zoals in de ANS gebeurt? Ook de regel voor de volgorde van DO en IO is niet volledig behandeld en daardoor misleidend. Ook hier had ze zich m.i. beter op de ANS kunnen baseren.

Misschien had PP er beter aan gedaan voor een minder ‘brede’ aanpak te kiezen en een of ander domein van verschil tussen het Nederlands en het Duits dat problemen oplevert voor de leerders van beide talen concreet en

wat preciezer en dieper uit te werken, en tevens na te denken over eventuele (didactische) middelen ter remediëring van die leerproblemen.

Het taalniveau van de scriptie is over het geheel gezien acceptabel, wat niet betekent dat het werkstuk geen fouten of foutjes bevat (zie bijvoorbeeld al in de titel).

Naast de hierboven vermelde vragen zijn er nog enkele andere kwesties waarop PP misschien kan antwoorden of ingaan bij de mondelinge verdediging van haar scriptie:

- PP stelt op verschillende plaatsen (o.a. p. 11, 18) dat de Duitse en (delen van) de Nederlandse gebieden tot de 17de eeuw met elkaar verbonden zijn geweest. Kan ze daar ten minste drie concrete voorbeelden van geven die niet in de scriptie voorkomen? Kan ze ook concrete voorbeelden geven van gevolgen van die verbondenheid op het gebied van de Nederlandse en de Duitse taal?
- Waar is de kritische beoordeling van de handboeken die op p. 29 beloofd wordt?
- Het tekengebruik of de tekenkeuze van PP is me niet geheel duidelijk. Ze schrijft bijvoorbeeld op p. 7 in het woord *put* oë te gebruiken i.p.v. ü. Waarom niet het veel gebruikelijker ^?

Deze vragen en op- en aanmerkingen nemen niet weg dat ik de scriptie van Petra Pacltová een verdienstelijk werkstuk vind.

Als cijfer stel ik 2 (twee) voor.

Met vriendelijke groeten,
en felicitaties aan Petra,

Prof. dr. G. Janssens

